

Rada
Evropské unie

Brusel 30. října 2023
(OR. en)

14921/23

Interinstitucionální spis:
2023/0385(NLE)

AELE 39
EEE 36
N 92
ISL 50
FL 30
MI 929
ENV 1220
AVIATION 206

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 678 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně přílohy XX (Životní prostředí) Dohody o EHP (ETS v oblasti letectví)

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 678 final.

Příloha: COM(2023) 678 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.10.2023
COM(2023) 678 final

2023/0385 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně přílohy XX (Životní prostředí) Dohody o EHP

(ETS v oblasti letectví)

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve Smíšeném výboru EHP v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí Smíšeného výboru o změně přílohy XX (Životní prostředí) Dohody o EHP

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Evropském hospodářském prostoru („*Dohoda o EHP*“) zaručuje občanům a hospodářským subjektům v EHP stejná práva a povinnosti na vnitřním trhu. Stanoví začlenění právních předpisů EU, které se vztahují na čtyři svobody ve všech 30 státech EHP tvořených členskými státy EU, Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem. Dohoda o EHP se kromě toho vztahuje na spolupráci v dalších důležitých oblastech, jako jsou výzkum a vývoj, vzdělávání, sociální politika, životní prostředí, ochrana spotřebitele, cestovní ruch a kultura, které jsou společně označovány jako „*vedlejší a horizontální*“ politiky. Dohoda o EHP vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994. Unie je spolu se svými členskými státy smluvní stranou dohody.

2.2. Smíšený výbor EHP

Za správu Dohody o EHP odpovídá Smíšený výbor EHP. Jedná se o fórum pro výměnu názorů v souvislosti s fungováním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutí jsou přijímána na základě konsenzu a jsou pro strany závazná. Za koordinaci záležitostí EHP odpovídá na straně EU Generální sekretariát Evropské komise.

2.3. Zamýšlený akt Smíšeného výboru EHP

Očekává se, že Smíšený výbor EHP přijme rozhodnutí Smíšeného výboru EHP (dále jen „*zamýšlený akt*“), pokud jde o změnu přílohy XX (Životní prostředí) Dohody o EHP.

Účelem zamýšleného aktu je začlenit do Dohody o EHP směrnici (EU) 2023/958, pokud jde o příspěvek letectví k cíli Unie snížit emise v celém hospodářství a o řádné zavedení celosvětového tržního opatření (ETS v oblasti letectví)¹ spolu s rozhodnutím (EU) 2023/136, pokud jde o oznámení kompenzace v souvislosti s celosvětovým tržním opatřením pro provozovatele letadel se sídlem v Unii².

Zamýšlený akt se pro smluvní strany stane závazným v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/958 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES, pokud jde o příspěvek letectví k cíli Unie snížit emise v celém hospodářství a o řádné zavedení celosvětového tržního opatření (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 115).

² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/136 ze dne 18. ledna 2023, kterým se mění směrnice 2003/87/ES, pokud jde o oznámení kompenzace v souvislosti s celosvětovým tržním opatřením pro provozovatele letadel se sídlem v Unii (Úř. věst. L 19, 20.1.2023, s. 1).

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Komise předkládá připojený návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP Radě, aby jej Rada přijala jako postoj Unie. Tento postoj by měl být po přijetí co nejdříve předložen Smíšenému výboru EHP.

Připojený návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP stanoví, že povolenky budou odečteny od počtu povolenek, které by Island jinak vydražil, aby mohly být podmíněčně přiděleny, a to pouze v letech 2025 a 2026, provozovatelům letadel na lety odlétající z letiště nacházejícího se na Islandu a přilétající na letiště nacházející se v EHP, ve Švýcarsku nebo ve Spojeném království nebo odlétající z letiště nacházejícího se v EHP a přilétající na Island. Každé takové podmíněčné přidělení se uskuteční způsobem, který zajistí plné dodržování a soulad se zásadou rovného zacházení s leteckými společnostmi na stejné trase a s cíli, zásadami a dalšími ustanoveními Dohody o EHP.

Veškeré dodatečné povolenky přidělené provozovatelům letadel jsou podmíněny urychlenými opatřeními k dosažení klimatické neutrality.

V roce 2026 by zpráva přijatá Komisí měla rovněž vyhodnotit leteckou konektivitu Islandu, včetně zohlednění konkurenceschopnosti, úniku uhlíku a dopadů na životní prostředí a klima, a úprav stanovených v tomto návrhu rozhodnutí. Výsledky hodnocení by měly být případně zohledněny při budoucí revizi směrnice 2003/87/ES po období 2024 až 2026.

Tato úprava překračuje rámec toho, co lze považovat za pouhé technické úpravy ve smyslu nařízení Rady (ES) č. 2894/94³. Postoj Unie proto zaujme Rada.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (Smlouvy o fungování EU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, jimiž se dotýčný orgán řídí. Tento pojem zahrnuje rovněž nástroje, jež podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou (...) rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“⁴.

4.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Smíšený výbor EHP je orgán zřízený dohodou, konkrétně Dohodou o EHP. Akt, který má Smíšený výbor EHP přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazným podle mezinárodního práva v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody. Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94.

³ Nařízení Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru (Úř. věst. L 305, 30.11.1994, s. 6).

⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94 závisí především na hmotněprávním základu právního aktu EU, který má být začleněn do Dohody o EHP.

Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek označit jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základě, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Jelikož rozhodnutí Smíšeného výboru začleňuje do Dohody o EHP směrnici (EU) 2023/958 společně s rozhodnutím (EU) 2023/136, je vhodné založit toto rozhodnutí Rady na stejném hmotněprávním základu jako akty, které jsou začleněny. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU a čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož akt Smíšeného výboru EHP mění přílohu XX (Životní prostředí) Dohody o EHP, je vhodné jej po jeho přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně přílohy XX (Životní prostředí) Dohody o EHP

(ETS v oblasti letectví)

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru⁵, a zejména na čl. 1 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o Evropském hospodářském prostoru⁶ (dále jen „Dohoda o EHP“) vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994.
- (2) Podle článku 98 Dohody o EHP může Smíšený výbor EHP rozhodnout mimo jiné o změně přílohy XX (Životní prostředí) této dohody.
- (3) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/958⁷ a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/136⁸ by měly být začleněny do Dohody o EHP.
- (4) Příloha XX (Životní prostředí) Dohody o EHP by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.
- (5) Postoj Unie ve Smíšeném výboru EHP by proto měl vycházet z připojeného návrhu rozhodnutí,

⁵ Úř. věst. L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁶ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/958 ze dne 10. května 2023, kterou se mění směrnice 2003/87/ES, pokud jde o příspěvek letectví k cíli Unie snížit emise v celém hospodářství a o řádné zavedení celosvětového tržního opatření (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 115).

⁸ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/136 ze dne 18. ledna 2023, kterým se mění směrnice 2003/87/ES, pokud jde o oznámení kompenzace v souvislosti s celosvětovým tržním opatřením pro provozovatele letadel se sídlem v Unii (Úř. věst. L 19, 20.1.2023, s. 1).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat ve Smíšeném výboru EHP k navrhované změně přílohy XX (Životní prostředí) Dohody o EHP, vychází z návrhu rozhodnutí Smíšeného výboru EHP připojeného k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*